

SYMPOSIUM ODER | ODRA 2002

SYMPOZJUM ODER | ODRA 2002

WIR DANKEN unseren Schirmherren, Förderern und Projektpartnern für die Unterstützung bei der Realisierung des Symposiums.

DZIĘKUJEMY naszym patronom, sponsorom i partnerom projektu za wsparcie udzielone przy realizacji sympozjum.

SCHIRMHERRSCHAFTEN | PATRONATY:

Karin Stockfisch, Bürgermeisterin von Vierraden,
Jan Rydel, Kulturattaché der polnischen Botschaft, Berlin.

FÖRDERER | SPONSORZY:

Robert Bosch Stiftung, Stuttgart | Stadt Vierraden | Land Brandenburg | Landkreis Uckermark | Bundesanstalt für Arbeit | Europaregion Pomerania e. V., Löcknitz

PROJEKTPARTNER | PARTNERZY PROJEKTU:

Förderverein Tabakfabrik Vierraden e.V. | Tabakmuseum Vierraden | Brandenburgisches Literaturbüro, Potsdam | Club der polnischen Versager, Berlin | Polnisches Institut, Berlin | Multikulturelles Centrum Templin | Uckermärkische Musikwochen e. V. | Internationalpark Unteres Odertal | Galerie im Ermelerspeicher | Deutsche Stiftung Denkmalschutz | ijgd - internationale Jugend-gemeinschaftsdienste e. V. | Deutsch-Polnisches Jugendwerk | LegienPR Hamburg.

PROJEKTLEITUNG UND ORGANISATION: |

kunstbauwerk e.V. | Tabakfabrik Vierraden

KIEROWNICTWO PROJEKTU I ORGANIZACJA:

kunstbauwerk e. V. | Fabryka Tytoniu w Vierraden

EIN KOOPERATIONSPROJEKT von:

kunstbauwerk e. V. | Tabakfabrik Vierraden

Symposion: 28. Juni - 7. Juli 2002

Galeria Amfilada | Pałac Młodzieży, Szczecin

Ausstellung: 13. September - 17. Oktober 2002

2yk Galerie | Kunstfabrik am Flutgraben, Berlin

Ausstellung: 8. November – 8. Dezember 2002

PROJEKT POWSTAŁ w KOOPERACJI:

kunstbauwerk e. V. | Fabryka Tytoniu w Vierraden

Sympozjum: 28 czerwca - 7 lipca 2002

Galeria Amfilada | Pałac Młodzieży-PCE w Szczecinie

Wystawa: 13 września - 17 października 2002

2yk Galerie | Kunstfabrik am Flutgraben, Berlin

Wystawa: 8 listopada - 8 grudnia 2002

Tabakfabrik Vierraden

Schwedter Str. 19

D-16306 Vierraden

www.kunstbauwerk.de | info@kunstbauwerk.de

Galeria Amfilada

Pałac Młodzieży - Pomorskie Centrum Edukacji

Aleja Wojska Polskiego 84/90

PL-70-482 Szczecin

www.palac.szczecin.pl | palac@palac.szczecin.pl

2yk Galerie

Kunstfabrik am Flutgraben

Am Flutgraben 3

D-12435 Berlin

www.kunstfabrik.org | 2yk@kunstfabrik.org

ODER

ODRA

INHALT

SPIS TREŚCI

kunstbauwerk 2002 - oder | odra | 06

Tabakfabrik Vierraden | 08

Zyk Galerie | 10

Biografien | 32

Impressum | 39

06 | kunstbauwerk 2002 - oder | odra

08 | Fabryka tytoniu

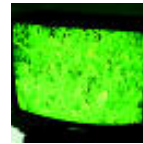
10 | Galeria Amfilada

32 | Biografie

39 | Stopka Redakcyjna

Sławomir Brzoska

ODRA | 12

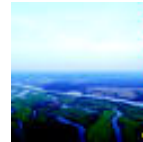

+ + Kooperation PRIVAT

22 | NATURIMPLANTAT II

Roland Geissel

RAUMZEICHNUNG | 14

Johannes Legien

24 | BLICK NACH GEGENÜBER

Katarzyna Podgórska - Glonti

UBRANIA UŁOŻONE POMIĘDZY OKNAMI | 16

Monika Maria Matraszek

26 | DIALOG

Pierre Granoux

MELENCOLIA, ODER | 18

Ralf Michna

28 | AMFILADA

Susu Grunenberg

GRAUSAME SCHÖNHEIT | 20

Arkadiusz Polewka

30 | ASSIMILATION

Teatr Babcia Zosia

Klassik Matinée: G.Bernau, E.Scholl

Klub der polnischen Versager

The Morning Papers

kunstabauwerk 2002 – oder | odra

Der 1999 gegründete Verein kunstbauwerk e.V. hat es sich zur Aufgabe gemacht, historische Architektur mit Kunst und Kultur der Gegenwart zu verbinden. Er sichert so die langfristige Erhaltung der Tabakfabrik als Ort für Kunst und Kultur sowie als internationale Begegnungsstätte.

In diesem Jahr veranstaltete kunstbauwerk e.V. sein drittes deutsch-polnisches Kunstsymposium kunstbauwerk 2002 – oder | odra. In der Verbindung aus historischem Gebäude und zeitgenössischer Kunst knüpfte oder | odra inhaltlich an die Projekte der letzten Jahre an. Entsprechend der gegebenen Topografie - ein altes Gebäudeensemble in einem neu zu definierenden Grenzgebiet – sind die Themen Ein-/Ausgrenzung, Grenzerfahrung und Grenzüberschreitung virulent und bilden den Ausgangspunkt für vielschichtige Überlegungen und Auseinandersetzungen, bei denen auch die einzelnen Kunstgattungen uneingeschränkte Überschreitungsmöglichkeiten erfahren können.

In der Zeit vom 28. Juni bis 7. Juli 2002 arbeiteten 10 Künstlerinnen und Künstler vor allem aus Deutschland und Polen zum Thema Grenze und Raum in Speicher und Fabrikantenvilla der denkmalgeschützten Tabakfabrik. kunstbauwerk 2002 - oder | odra, fast im geografischen Schnittpunkt zwischen Berlin und Stettin gelegen, zeigte Werke und Arbeitsprozesse der eingeladenen Künstlerinnen und Künstler. Musik, Theater, Performance, Literatur, Film und Vortrag bereicherten an den beiden Wochenenden das grenzüberschreitende Kunsterlebnis.

Die Ergebnisse und ausgewählte Exponate des Symposiums wurden vom 13. September - 17. Oktober 2002 in der Galeria Amfilada in Stettin und vom 8. November - 8. Dezember 2002 in der Galerie 2YK in Berlin ausgestellt.

kunstabauwerk 2002 – oder | odra

Założone w roku 1999 stowarzyszenie kunstbauwerk e. V. postawiło sobie za zadanie połączenie historycznej architektury z kulturą i sztuką teraźniejszości. Zapewnia to perspektywę rozwoju dla fabryki tytoniu zarówno jako ośrodka kultury i sztuki, jak i miejsca spotkań międzynarodowych.

W tym roku w fabryce tytoniu w Vierraden odbyło się urzędził kunstbauwerk e. V. trzecie już z rządu polsko-niemieckie sympozjum sztuki kunstbauwerk 2002 - oder | odra. Przez połączenie historycznych budynków ze sztuką współczesną nawiązała oder | odra w swej treści do projektów lat poprzednich. Odpowiednio do otoczenia - starego zespołu budynków w wymagającym nowego zdefiniowania obszarze przygranicznym - tematy, jak np. ograniczenie i wykluczenie, skrajne doświadczenia i przekraczanie granic, zapładniają wyobraźnię twórców i tworzą punkt wyjściowy wielostronnych przemyśleń i konfrontacji, których efektem może stać się również przekraczanie granic poszczególnych dziedzin sztuki.

W dniach od 28 czerwca do 7 lipca 2002 dziesięć artystek i artystów, głównie z Polski i Niemiec, pracowało w śpichlerzu i willi właściciela zabytkowej fabryki tytoniu na temat przestrzeni i granic. kunstbauwerk 2002 - oder | odra, położone prawie równo w połowie drogi pomiędzy Szczecinem i Berlinem, ukazało dzieła i proces ich tworzenia przez zaproszone artystki i artystów. Muzyka, teatr, performance, literatura, film i odczyt wzbogaciły w ciągu obu weekendów to wydarzenie artystyczne ponad granicami.

Wyniki i wybrane eksponaty sympozjum zostały w dniach 13 września - 9 października 2002 wystawione w Galerii Amfilada w Szczecinie i w dniach 8 listopada - 8 grudnia 2002 w Galerii 2YK w Berlinie.

Tabakfabrik Vierraden

Der markante, fünfstöckige Backsteinbau des Tabakspeichers prägt wie eine agrar-industrielle Kathedrale mit wechselvoller Geschichte das Stadtbild von Vierraden. August Lange erbaute 1875 am Rand des heutigen Internationalparks "Unteres Odertal" das schönste Bauwerk der 300-jährigen Tabakkultur in der Uckermark.

Nach der Wende 1989 dem Verfall preisgegeben, arbeitet der gemeinnützige Verein kunstbauwerk e.V. seit 1999 für die Sanierung der denkmalgeschützten Tabakfabrik Vierraden. Das Gebäudeensemble aus Speicher, Fabrikantenvilla und Arbeiterwohnhaus soll langfristig zum Ort grenzüberschreitender Begegnung werden. Nach der Sanierung des Daches im letzten Jahr wird 2002/03 die Hülle des Speichers wiederhergestellt, u. a. gefördert von der Deutschen Stiftung Denkmalschutz, der Stadt Vierraden, dem Land Brandenburg, der Bundesanstalt für Arbeit und dem Landkreis Uckermark.

Durch weitere Sanierungsarbeiten wird die Tabakfabrik Vierraden in wenigen Jahren zur deutsch-polnischen Begegnungsstätte zwischen Berlin und Szczecin mit einem neuen kulturellen Herz und vielfältigem Raum für Ausstellungen, Seminare und Veranstaltungen aller Art - es entsteht ein kunstbauwerk. Als Kristallisationspunkt für kulturelle und touristische Nutzungen hat das denkmalgeschützte Gebäudeensemble das Potenzial, in der Uckermark in Brandenburg und der Woiwodschaft Westpommern in Polen ein herausragender Anziehungspunkt für Einheimische und Gäste zu werden. Der einzigartige Speicher in stadtbildprägender Lage wird öffentlich zugänglich. Es entstehen neue Arbeitsplätze in der strukturschwachen Region und die denkmalgeschützte Substanz wird vor dem Verfall gerettet.

Fabryka tytoniu

Charakterystyczny, ceglany, pięciokondygnacyjny budynek śpichlerza tytoniu góruje nad miasteczkiem Vierraden jak katedra rolnictwa i przemysłu przypominająca o swej zmiennej przeszłości. Został wybudowany przez Augusta Lange na skraju dzisiejszego Międzynarodowego Parku "Dorzecze Dolnej Odry" 1875 r. i stał się najpiękniejszą budowlą w trzystuletniej historii upraw tytoniowych w Uckermark.

Po przełomie jesienią 1989 roku budowla podupadła. W 1999 roku powstało stowarzyszenie kunstbauwerk e. V., którego celem jest odnowa zabytkowej fabryki tytoniu w Vierraden, składającej się z budynku śpichlerza, willi właściciela fabryki i domu zakładowego dla pracowników oraz stworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców obu brzegów Odry. Po remoncie dachu w 2001 roku planuje się w latach 2002/03 przywrócić pierwotny wygląd elewacji śpichlerza, co jest m. in. sponsorowane przez Niemiecką Fundację Ochrony Zabytków, miasto Vierraden, Kraj Federalny Brandenburgii, Federalny Urząd Pracy i Urząd Powiatowy Uckermark.

Dzięki dalszym pracom remontowym fabryka Vierraden stanie się w najbliższych latach miejscem spotkań polsko-niemieckich pomiędzy Berlinem i Szczecinem, nowym centrum kulturalnym z bogatą przestrzenią wystawienniczą, pomieszczeniami seminaryjnymi i salami przedstawień - stanie się "budowlą sztuki" (kunstbauwerk). Jako centrum turystyczno-kulturalne będzie ten zabytkowy zespół budynków miejscem wyjątkowo atrakcyjnym dla mieszkańców i gości, zarówno w Uckermark w Brandenburgii jak i w Województwie Zachodniopomorskim w Polsce. Jedyne w swoim rodzaju śpichlerz o położeniu dominującym architekturę miasta będzie publicznie dostępny. Powstaną nowe miejsca pracy w słabo gospodarczo rozwiniętym regionie i zabytkowa substancja zabudowań zostanie uratowana.

Oder | Odra in der 2yk Galerie

Eine Ausstellung zu zeigen, deren Titel einen Fluss als Grenze zwischen Ost und West markiert, bedeutet für die 2yk Galerie etwas Besonderes: Ihre Lage an der Schnittstelle zwischen dem ehemaligen Ost- und Westteil von Berlin erinnert an die Zeit, als der Austausch zwischen Künstlern beider Systeme nicht selbstverständlich war. Um so mehr ist es erfreulich, dass es nun möglich ist, eine Ausstellung mit Künstlern, die dieseits und jenseits der Oder leben und arbeiten, dem Berliner Publikum zu präsentieren.

Die 2yk Galerie wurde 1999 als Ausstellungshalle der Kunstfabrik am Flutgraben e.V., Berlins größtem Atelierhaus, gegründet, dessen denkmalgeschütztes Backsteingebäude wie ein gestrandetes Schiff aus der Spree herausragt. Auch hier markierte das Wasser die Grenze. Seit 1997 wird das Gebäude ausschließlich von Künstlern benutzt, die über die Galerie die Möglichkeit haben, einen direkten Dialog mit Kunst, die außerhalb des Hauses bzw. außerhalb Berlins entstanden ist, zu führen. Mit oder | odra knüpft die 2yk Galerie an eine Ausstellungsreihe an, junge internationale Künstler in Zusammenarbeit mit anderen Institutionen zu zeigen.

2yk Galerie Berlin

Oder | Odra in der 2yk Galerie

Čałkiem specjalnym wydarzeniem jest dla Galerii 2yk pokazanie wystawy, której tytuł wskazuje na rzekę jako granicę między Wschodem a Zachodem: Jej położenie na przecięciu byłych obu części miasta przypomina czasy, gdy wymiana między twórcami obu systemów nie była czymś oczywistym. Tym bardziej cieszy fakt możliwości przedstawienia berlińskiej publiczności dzieł artystów, którzy mieszkają i tworzą po obu stronach Odry.

Galeria 2yk powstała w roku 1999 jako hala wystawiennicza w Kunstfabrik (Fabryka Sztuki) am Flutgraben e. V., największej pracowni malarskiej Berlina, której stojący pod ochroną budynek z czerwonej cegły wylania się ze Szprewy, jak statek osiadły na mieliźnie. Także tu woda wyznaczała granicę. Od roku 1997 budynek budynek został przezna czony na użytek artystów, którzy poprzez Galerię mają możliwość prowadzenia bezpośredniego dialogu ze sztuką powstałą poza murami Galerii, względnie poza Berlinem. Wystawa ta łączy się bezpośrednio z serią wystawienniczą Galerii mającą na celu pokazaniemłodych międzynarodowych artystów przy współpracy z innymi instytucjami.

Galerie Amfilada

Die Galerie Amfilada besteht seit 1994 und befindet sich seitdem im "Jugendpalast", Pommerisches Bildungszentrum in Stettin. Der Gründer der Galerie, Kritiker, Kurator und Kunsthistoriker Lech Karwowski, der zur Zeit das Nationalmuseum in Stettin leitet, hatte der Galerie Amfilada das Profile einer Künstler-Programm-Galerie gegeben.

Die Galerie wurde aus oppositionellen Beweggründen als die Kulturinstitution der Stadt ins Leben gerufen, die den Begriff Kunst und Werksatt gleichsetzte. Von Anfang an hatte Amfilada enge Kontakte zu polnischen und internationalen Ausstellungsmachern, um somit den alternativen Kunstaustausch zu ermöglichen.

Sehr großen Einfluss auf den Charakter der organisierten Ausstellungen in der Galerie haben die geografischen und architektonischen Konstellationen. Die Räume, die uns zur Verfügung stehen, sind zwei Zimmer einer neubarocken Villa des deutschen Fabrikanten August Lentz, die damals als Schlafzimmer dienten. Die denkmalgeschützten Räume, mit prägnanter Ornamentik jener Zeit ermöglichen nur begrenzt einen Ausstellungsbetrieb, deshalb werden zusätzlich öffentliche Kunstorte (beispielsweise "OFFicyna") genutzt. Die geografische Lage Stettins half der Entstehung des Kunstmagazins "Mare Articum", das einmal im Quartal erscheint, gegründet von Lech Karwowski und Magdalena Lewoc. In der Galerie Amfilada werden oft Künstler aus Deutschland gezeigt.

Galerie Kurator: Agata Zbylut

Galerie Amfilada Szczecin

Galeria Amfilada

Galeria Amfilada istnieje już od 1994 roku w Pałacu Młodzieży Pomorskim Centrum Edukacji w Szczecinie. Została założona przez Lecha Karwowskiego, krytyka, kuratora i historyka sztuki, obecnie dyrektora Muzeum Narodowego w Szczecinie, który nadał jej charakter galerii autorskiej.

Powołanie galerii było działaniem opozycyjnym dla konserwatywnych instytucji kulturalnych, utożsamiających pojęcie sztuki z pojęciem warsztatu. Od początku działalności galeria utrzymywała ścisłą współpracę z galeriami w Polsce i poza jej granicami, umożliwiając wymianę alternatywnych działań artystycznych.

Duży wpływ na charakter wystaw organizowanych w Galerii Amfilada mają warunki architektoniczne i geograficzne. Przestrzeń, którą dysponujemy to dwa pomieszczenia neobarokowej willi zbudowanej pod koniec XVII wieku przez niemieckiego przemysłowca Augusta Lentza, które pełniły wcześniej rolę sypialni. Budowanie wystaw w tych bogato zdobionych pomieszczeniach niesie za sobą pewne ograniczenia, dlatego też chętnie realizujemy projekty w miejscach publicznych lub przy współpracy z innymi miejscami sztuki (np. Miejsce Sztuki OFFicyna). Geograficzne położenie Szczecina sprawiło, że tu właśnie powstała idea Bałtyckiego Kwartalnika Sztuki Mare Articum założonego przez Lecha Karwowskiego i Magdaleny Lewoc, a częstymi gośćmi Galerii są artyści z Niemiec.

Kurator Galerii: Agata Zbylut

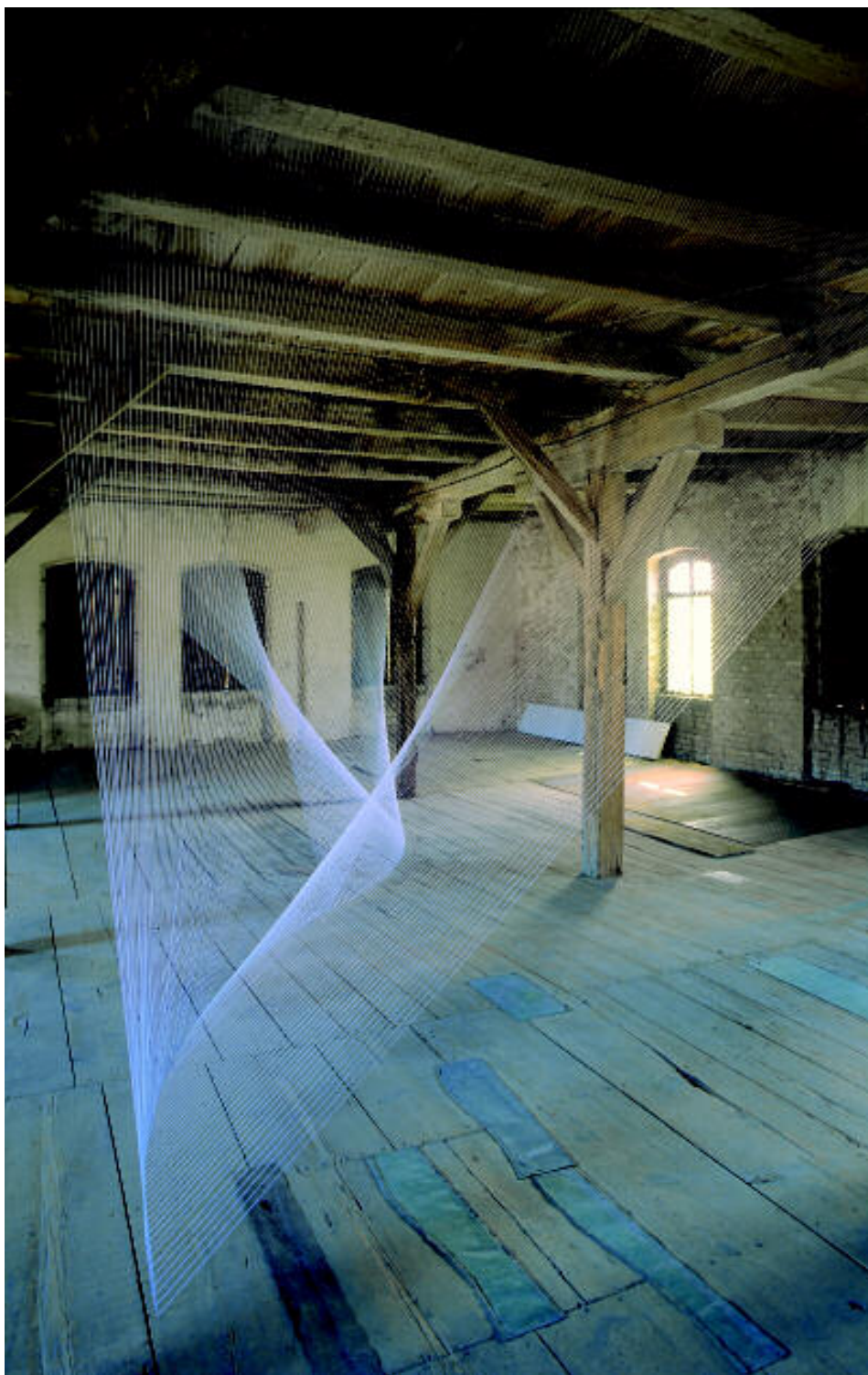

ATMEN,
du unsichtbares Gedicht!
Immerfort um das
eigne Sein
rein eingetauschter
Weltraum.
Gegengewicht,
in dem ich mich
rhythmisch ereigne.

NIEWIDZIALNY
poemat oddechu!
Wszechświat, co wciąż
się wymienia
z moim byciem.
W rytmicznym pośpiechu
przeciwwaga, powołująca
mnie do istnienia.

Rainer Maria Rilke -
"Sonette an Orpheus"
II. Teil, erster Abschnitt

Sich bewußt im Raum befinden. Verurteilt werden zu ewiger Wanderschaft. Meine Sinne und mein Körper brauchen immer neue Horizonte. Wenn ich reise bis zur Müdigkeit sauge ich Stimmen Gerüche und Farben ein. Dann akzeptiere ich Chaos. Ich improvisiere ohne konkreten Anfang, Plan und Ziel. Um Gleichgewicht zu finden muß ich auch auf eine geordnete Weise reisen.

Durch meine Finger ziehe ich viele Kilometer Schnur. Das ist die Energie, die ich zwischen Wänden Boden und Decke des Raumes spanne. Oder auf zufällig unterwegs gefundene Steine wickle. Das ist eine mathematische Reise, ich atme in ihr rhythmisch und harmonisch. Diese Reise ist symmetrisch – die Struktur entsteht und genauso verschwindet sie. Einatmen und Ausatmen. Während der Reise, in der Galerie, um den Stein – ich stricke meine Verbindung zum Universum.

Przebywać świadomie w przestrzeni. Skazywać się na wieczną włóczęgę. Moje zmysły i ciało domagają się ciągle nowych horyzontów.

Gdy podróżuję do zmęczenia, chłonę dźwięki, zapachy, kolory. Godzę się wówczas na chaos. Improvizuję. Bez określonego początku, planu i celu.

By znaleźć równowagę muszę podróżować też w sposób uporządkowany. Przez moje palce przeciągam kilometry sznurka.

To energia, którą napinam pomiędzy ścianami, sufitem i podłogą galerii albo owijam wokół napotkanych w drodze głazów. Ta podróż jest matematyczna - oddycham w niej rytmicznie i harmonijnie. Ta podróż jest symetryczna - struktura powstaje i w taki sam sposób znika.

Wdech i wydech. W podróży, w galerii, wokół kamienia - tkam swój związek z Wszechświatem.

Sławomir Brzoska

Der menschliche Schädel stellt die Unendlichkeit für die Bewegung der Vorstellung dar. Er gleicht der Unendlichkeit des Weltalls, kennt wie sie keine Decke, keinen Boden und bietet Raum für einen Projektionsapparat, der leuchtende Punkte als Sterne im Raum erscheinen läßt. Im menschlichen Schädel entsteht und vergeht alles, genau wie im Weltall: Kometen, Epochen, alles wird und vergeht in seinen Vorstellungen.

Wie groß auch das Vorgestellte sein mag, es findet Platz im Schädel genau wie im Weltall, obwohl der Raum des Schädels von einer knöchernen Wand umschlossen ist. Was bedeutet dann aber Raum, Größe, Gewicht, wenn alles zusammen in einem so kleinen Behälter Platz findet. Das ist entschieden noch wunderbarer als das Weltall, das doch von keiner Wand eingeengt wird. Vielleicht läßt sich aber umgekehrt auch das Weltall dem menschlichen Schädel vergleichen, da es - wie der Mensch in seinem Schädel - keine Grenzen für die Bewegungen der Planeten empfindet. Ohne Ende jagen in beiden Meteore, Sonnen, Planeten, Kometen dahin. Alles das ist aber nur möglich, weil es nur Vorstellung und Vermutung ist, die weder Gewicht noch Bewegung haben. So vollziehen sich alle kosmischen Vorgänge im Schädel, wie im Weltall. Dort wie hier läßt sich nichts zerteilen, nichts zusammenfügen, weil alle Vorstellungen und Meinungen immer mein Ganzes sind, überall und nirgends.

Kasimir Malewitsch
18. Februar 1922, Witebsk

Ludzka czaszka przedstawia nieskończoność ruchu wyobraźni, przypomina nieskończoność wszechświata, nie zna ani dachu ani podłoża, a udostępnia przestrzeń dla aparatu projekcji, który rozświetla świecące punkty jako gwiazdy. W ludzkiej czaszce rodzi się wszystko i wszystko umiera, tak samo jak w kosmosie: komety i epoki powstają i zanikają we własnej wyobraźni.

Obojętnie jak duża jest wyobraźnia, zawsze znajdzie miejsce w czaszce i w przestrzeni kosmicznej, pomimo, że czaszka jest otoczona ścianką z kości. Czym jest przestrzeń, rozmiar i ciężar jeżeli wszystkie te rzeczy

znajdują miejsce w tak małym pojemniku. To jest stanowczo wspanialsze niż kosmos, który przecież nie jest ograniczony żadną ścianką, ale możliwe, że można by i odwrotnie porównywać. Kosmos z ludzką czaszką, tak jak człowiek w swojej czaszce - nie odczuwa granic dla ruchu planet.

W obydwóch bezustannie gonią się meteory, słońca, planety i komety. A wszystko to jest tylko dlatego możliwe, bo jest jedynie wyobraźnią i przypuszczeniem, które nie mają ani ciężaru, ani ruchu. Tak

wydarzają się wszystkie kosmiczne rzeczy zarówno w czaszce, jak i w kosmosie. Tu i tam nie daje się nic podzielić i nic zjednoczyć, ponieważ wszystkie wyobrażenia i poglądy zawsze są moją całością - wszędzie i nigdzie.

Kazimierz Malewicz,
18. lutego 1922, Witebsk

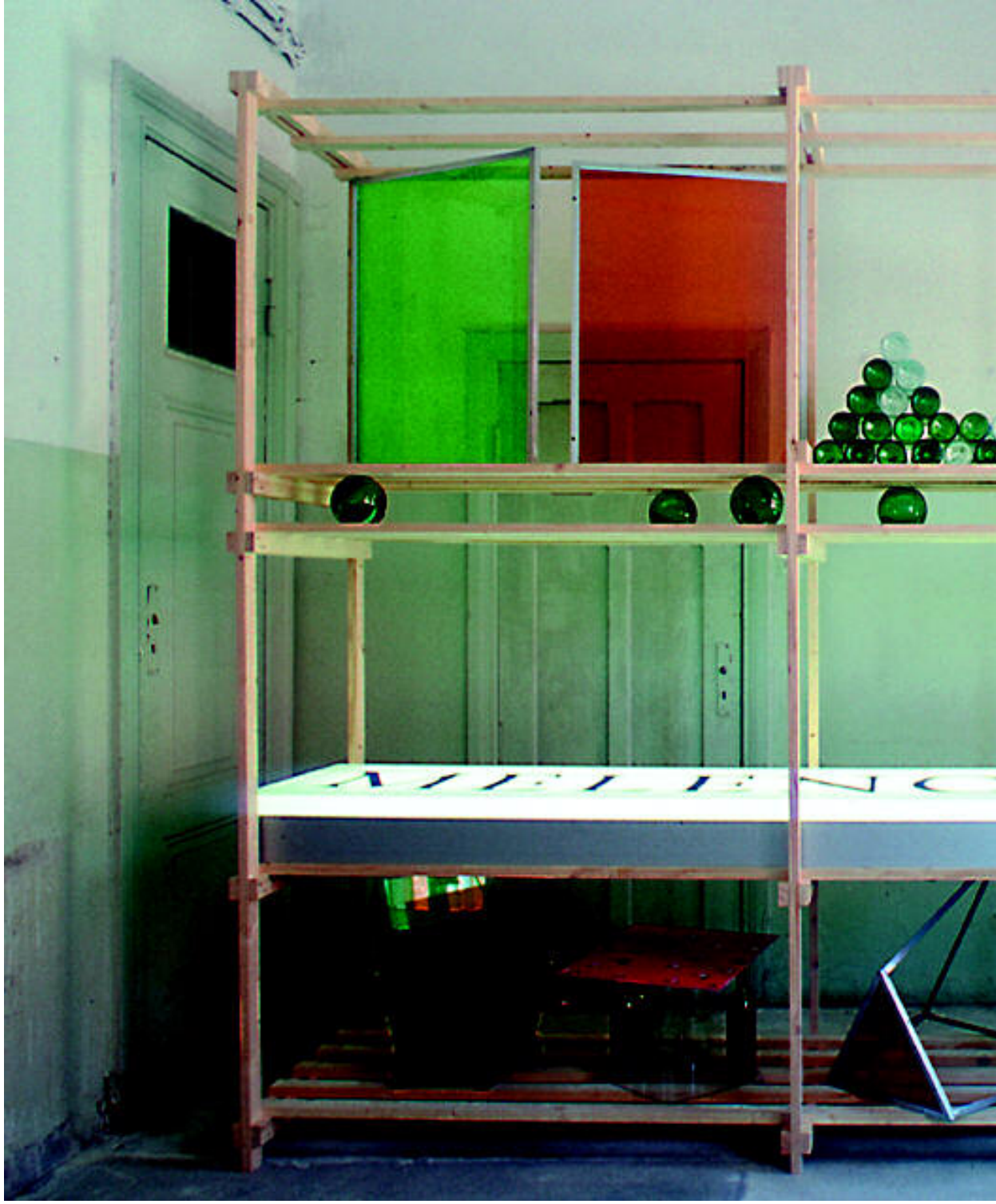

Kleidung gelegt zwischen Fensterscheiben
Ubrania ułożone pomiędzy oknami

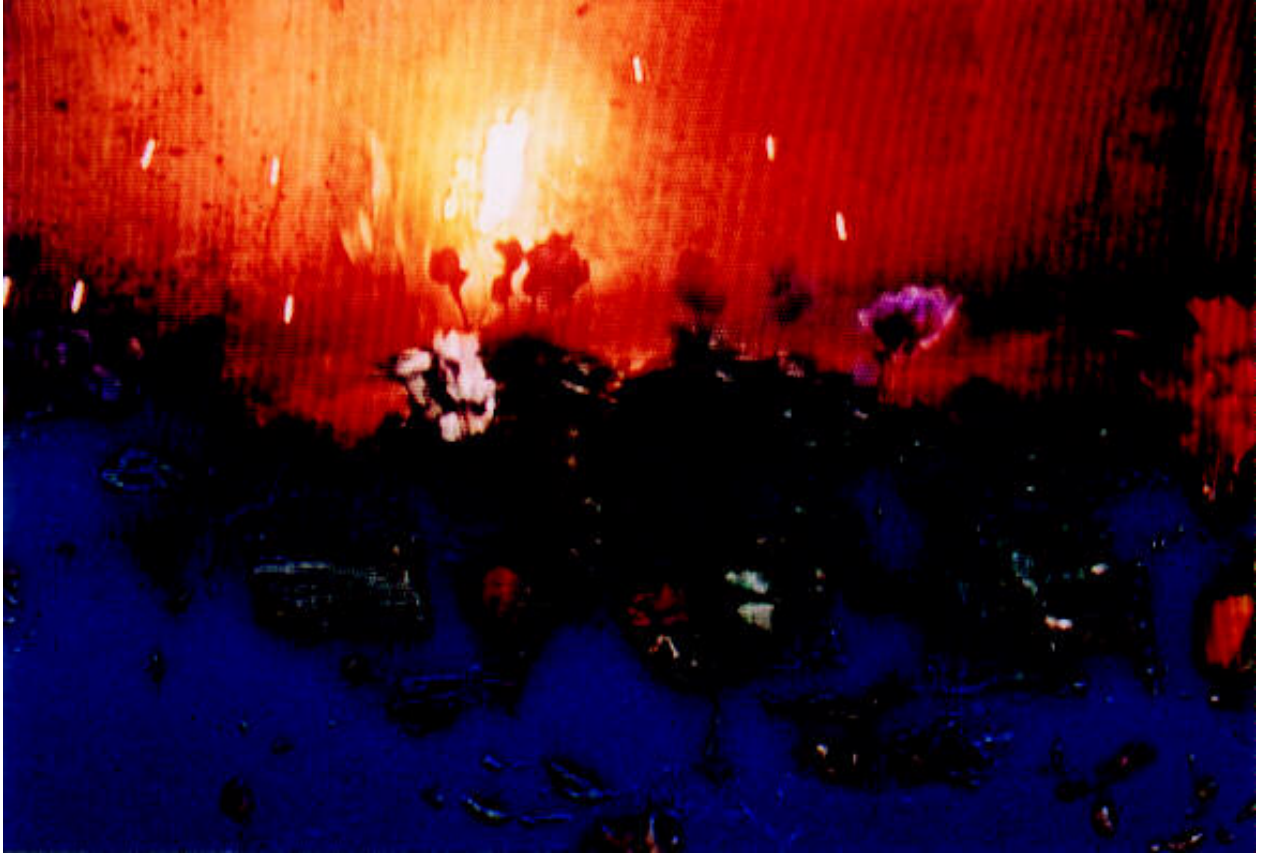
Kleidung , 90 x 90, 70 x 70
Ubrania, Szybye 90 x 90, 70 x 70

Am 13. September 2002 wird in Stettin von den Besuchern der Ausstellung ODER | ODRA in der Galerie 17 mal der rote Knopf gedrückt. In der Zeit von 21.00 und 21.30 explodiert 17 mal ein Alpenveilchen.

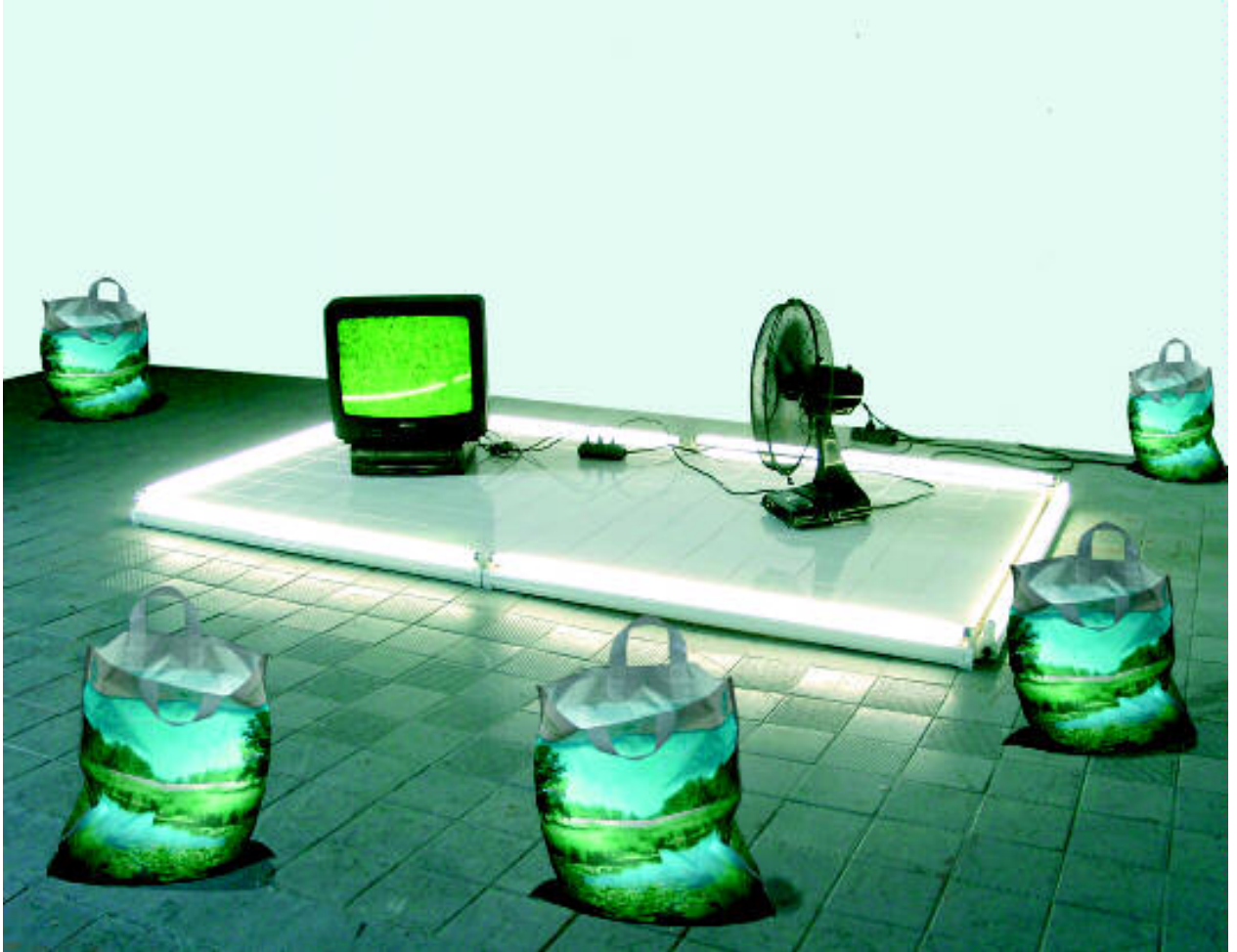
13 września 2002 roku w Miejscu Sztuki OFFicyna w Szczecinie przed odwiedzającymi wystawę OderOdra 17 razy przyciśnięto czerwony guzik. Między 21.00 i 21.30 eksplodowało 17 fiołków alpejskich.

Grausame Schönheit | Okrutne Piekno

Schlachtfelder | Pobjowiska c-print 140 x 100 cm

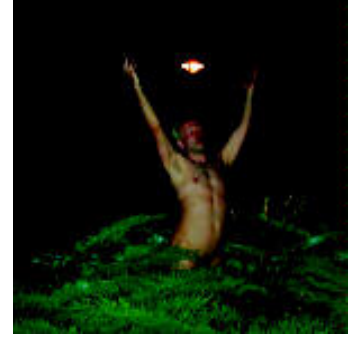
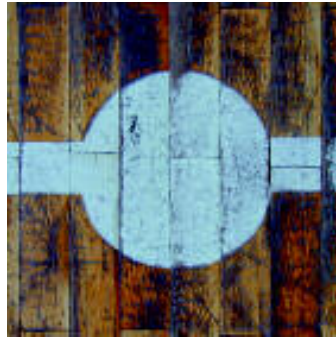

Naturimplantat II, 2002 (Modellansicht | widok modelu)
Der Monitor zeigt den Ausschnitt einer Wiese, deren Halme sich im Wind wiegen. |
Monitor pokazuje wycinek łąki, żdźbła trawy kołyszą się na wietrze.

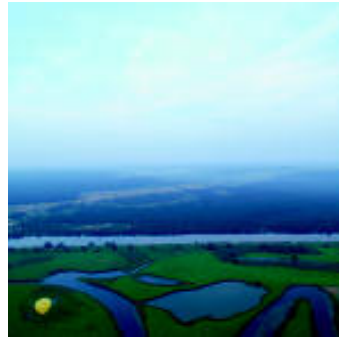
Spielplatz Sporthalle Smily Super spontan.

Plac zabaw
Hala sportowa
Smily
Ekstra spontanicznie

Instruction Vierraden,
Oderquerung mit Ballonen 24.August 2002

der B

Wir lernen im Spiel
Wir trainieren im Sport
Wir lieben das Leben
Wir verstecken den Schwanz.

Wir erlernen Grenzen als Gegenstand.
Spielregeln werden Tatsachen.

Doch der AUGENBLICK ist Gegenwart.

Misstrauisch stagniert unsere Zeit
mit Kritik und Belustigung
schauen wir dem Gegenüber zu,
der in der Zeit seine Grenzen preisgibt.
Ein Bild davon nehmen wir mit.

Das Bild erzählt seine begrenzte Zeit,
und fordert einzulösen,
was uns dahinter versteckt.

Und so sind wir auf der Suche
nach dem zweiten Bild.
An Stelle dessen gelingt es uns manchmal,
tatsächlich und wirklich zu handeln.

ballonaktion oder | odra 2002 - 360°
politisch ein Spiel | vier Wochen Arbeit | ein Augenblick |
eine fotografische Reflektion.
Und dabei eine TATSACHE

Uczymy się bawiąc
Ćwiczymy trenując
Kochamy życie
Chowamy ogon.

Poznajemy granice jako przedmiot –
Reguły gry stają się faktami.

Ale ta CHWILA jest terazniejszością.

Podejrzliwie czas nasz trwa w zastoju
Krytycznie i z rozbawieniem
Przyglądamy się temu naprzeciwko,
Który w tym czasie poddaje granice.
Ten wizerunek wynosimy ze sobą.

Ten obraz opowiada swój ograniczony czas,
I żąda dotrzymania tego,
Co nas za nim ukrywa.

I tak poszukujemy tego drugiego obrazu.
Zamiast tego udaje nam się czasami,
Rzeczywiście i faktycznie zadziałać.

Akcja balonowa oder | odra 2002 - 360°
politycznie to zabawa | cztery tygodnie pracy | ta chwila |
fotograficzna refleksja.
I jednocześnie FAKT

ick nach Gegenüber

Die Auffassungsgabe der Massenmedien von Monika M. Matraszek ist keiner sociologico-instrumentalen Natur im Sinn einer sich von der sozialen Kritik befreienden Lage. Sie ist noch mehr den systematischen Theorien der Massenmedien ähnlich, die sie einem Aktionsbegriff einschließen, der über ihrem technischen Dasein, das heißt das körperlich ist, liegt. Sie sind so als in den breiten Zusammenhang "der allgemeinen sozialen Handlung" integrierte Elemente eingeschlossen und ihre Funktion ist "supramedial" infolgedessen. Die Massenmedien spielen tatsächlich eine wesentliche Rolle für den Gedanken von Monika M. Matraszek, aber nur, sofern sie, jenseits ihrer technischen Stofflichkeit, in der anderen Sache zurücksenden, womit sie selbst verbunden sind.

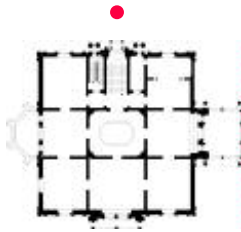
Znaczenia medialnych treści zawartych w pracach Moniki M. Matraszek nie należy poszukiwać w płaszczyznach instrumentalno-społecznych rozpatrywanych z pozycji społecznej krytyki. Głębia ich treści przywołuje raczej na myśl syntetyczne teorie dotyczące samych mediów, włącza je tym samym w rodzaj akcji, której przestrzeń rozciąga się nad strefę materialną i stroną techniczną. W ten oto sposób są one postrzegane jako elementy zintegrowane w szerokim kontekście "ogólnej akcji społecznej" i dlatego też ich funkcja staje się "supramedialna". Media więc odgrywają ważną rolę w działaniu Moniki M. Matraszek, ale wyłącznie w tej mierze, gdzie, ponad ich materialność techniczną, odwołują się one do innych sfer, z którymi są ściśle powiązane.

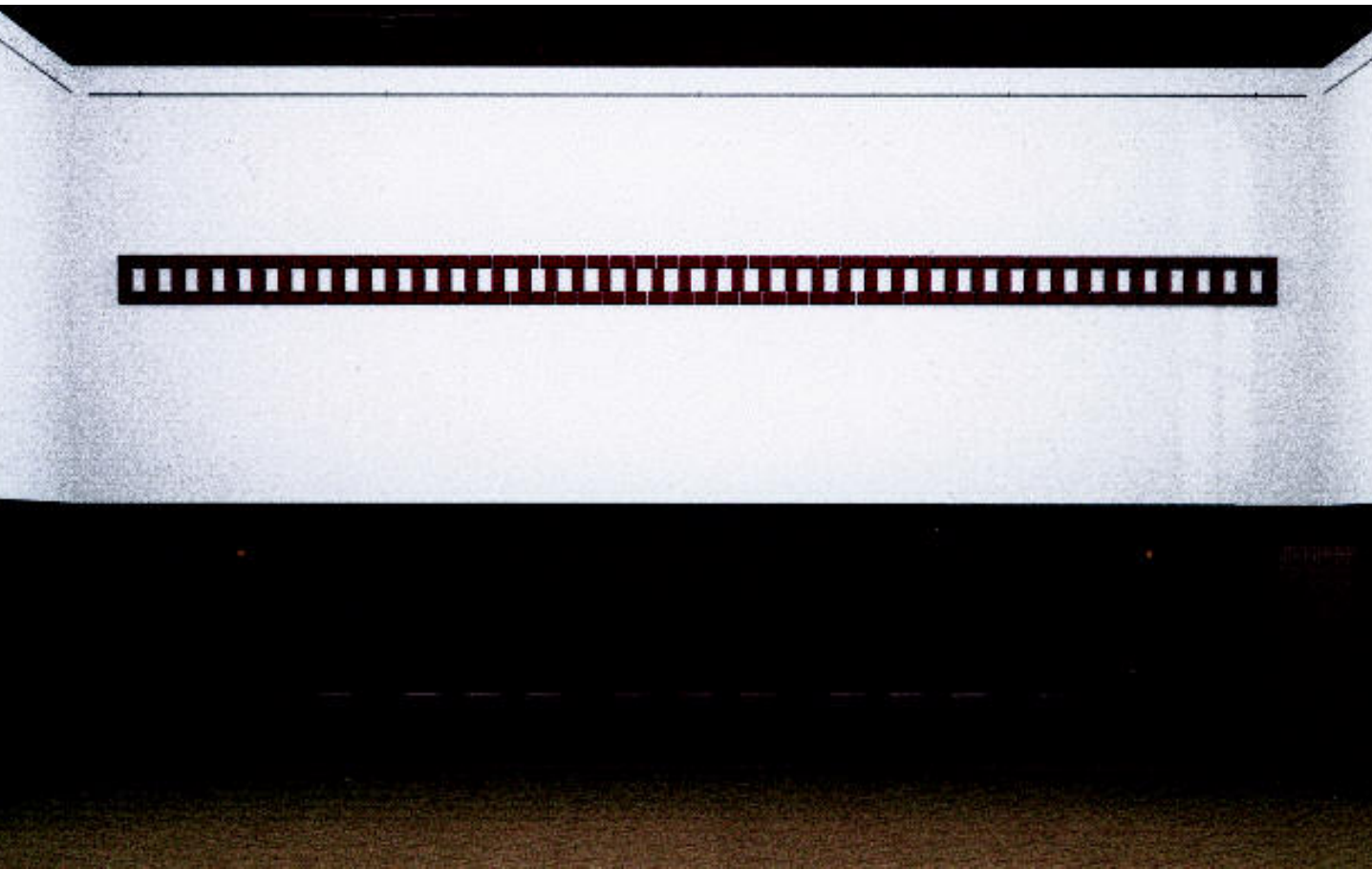

Videoinstallation, Elta, Szczecin, Poland

the SPACE

The ASSIMILATION

sow dust, brick dust, earth, steel, wood, glass, shirt, nail, hammer

I

II

III

IV

V

fragments

I - the SKIN, II - the PLACE, III - the WAY,
IV - the PICTURE-one from 44, V - the TOOL

Slawomir Bzoska

ODRA | 12

ABGEBILDETE ARBEIT:

ODRA

Tabakfabrik Vierraden, 06/07/2002

1967 born in Szopienice (Upper Silesia).

1995 Graduated from Fine Arts Department of Silesian University in Cieszyn.

Lecturer in Studio of Multimedial Activities in Academy of Fine Arts in Poznan/Poland.

Works in INSTALLATIONS, OBJECTS and PERFORMANCES.

Dozens one-person and group exhibitions in:
Poland, Slovakia, Germany, Yugoslavia,
Hungary, Bulgaria, Switzerland, France,
Spain, Wales, Canada, IndiaPerformances and actions in: Poland, Austria, India,
Tibet, Nepal, Russiaweb: http://free.art.pl/slavek_brzoska/

Roland Geissel

RAUMZEICHNUNG | 14

ABGEBILDETE ARBEIT:

MELUSINE

Öl und Wachs auf Holz 2001,

RAUMZEICHNUNG VIERRADEN

Pigmente und Acryl auf Deckfarbe, Wand, Holzdielen

1965 geboren in Frankenberg / Eder, lebt und arbeitet in Berlin

AUSSTELLUNGEN (Auswahl)

- 1998 - SCHAFT, Galerie Zellberg, Berlin
MONOLOG, Galerie Zellberg, Berlin, (e)
1997 KAHNWEILER AUSSTELLUNG,
Kahnweilerstiftung, Rockenhausen
SIX SENSES OF A. , Galerie Zellberg, Berlin
- 1999 GEISSEL,RATHKE, ZiF (Zentrum für
interdisziplinäre Forschung) Bielefeld
ROLAND GEISSEL, Kasseler Kunstverein, Kassel (e, k)
- 2000 WUNSCHBILDER, Galerie Schütte, Essen
- 2001 ROLAND GEISSEL UND DIRK RATHKE,

Verein für aktuelle Kunst, Ruhrgebiet e.V.,
Oberhausen

ZUHAUS, Fehrbellinerstrasse 52a, Berlin (e)

WANDZEICHNUNG, 2yk Galerie, Berlin (e)

DEEP, Room for contemporary sculpture

Galerie Breitengraser, Berlin (e)

MELUSINE, Galerie Schütte, Essen (e)

2002 FORMIDABLE !, Galerie Voss, Dortmund

INCANTATIONS, Kunstverein Schwerte, (e)

web: www.rolandgeissel.de

Katarzyna Podgórska - Glonti

UBRANIA UJÓZONE POMIĘDZY OKNAMI | 16

ABGEBILDETE ARBEIT:

**UBRANIA UJÓZONE POMIĘDZY OKNAMI
URBANIA, SZYBE**

1969 geboren in Radom, Polen

Einzelausstellungen:

1995 SYMMETRY, Regionalmuseum, Wagrowiec,
FOR GREEN ENTRANCE HALL, Stredoslovenske
Museum, Banska Bystrica, Slowakei1996 STATES OF CONCENTRATION, WIEŻA CIŚNIEŃ,
staatliche Kunstgalerie, Konin

1998 DECLENSION, Galerie Kont, Lublin

Gruppenausstellungen:

1994 LANDSCAPE IN CONTEMPORARY PAINTING,
Kunstpalast, Krakau
INTERNATIONAL STUDENT BIENNALE OFACADEMIES OF FINE ARTS, Bratislava, Slowakei
KUNSTSYMPOSION, Vlkolinec, Slowakei
1995 A FEW REALIZATIONS, Galerie ON, Poznan
OWN SPACES, Galerie ON, Poznan
SONGS OF TIME, Zentrum für polnische Skulptur,
Oronsko
DÜSSELDORF -POZNAN, Internationales
Künstlerzentrum, Poznan
1997 NOTHING NICE, Kunstgalerie, Pulawy
1998 FRAME GALLERY, Pittsburgh, USA
1999 2112 Gallery, Kopenhagen, Dänemark
Stata Museum, Zielona Góra
2000 HEART, BODY, SOUL, INNER SPACE
Internationales Künstlerzentrum, Poznan
MODEL TO FOLDING, Zentrum für polnische
Skulptur, Oronsko
INTERIM 2000, Schloss Plüschow, Plüschow, Niemcy

Pierre Granoux

MELANCOLIA, ODER | 18

ABGEBILDETE ARBEIT:

MELANCOLIA, ODER (AFTER DÜRER) 2002 Installation: verschiedene Objekte auf einem
Holzregal, 250 x 300 x 85 cmMultiple: 9 Exemplare, verschiedene Objekte in
einer Pappschachtel, 24,1 x 18,8 cm (nicht abgebildet)

1963 geboren in Frankreich, lebt in Berlin

'83-'88 Studium an der Ecole des Beaux-Arts, Nimes

'91-'92 Lehrauftrag an der Ecole des Beaux-Arts, Aix-en-Provence
Zahlreiche Preise, Stipendien im In- und Ausland

EINZELAUSSTELLUNGEN UND PROJEKTE (Auswahl)

2000 AUJOURD'HUI C'EST MON ANNIVERSAIRE,
SchauRaum, Düsseldorf
HEIMATKUNSTHEIMAT,
Akademisches Kunstmuseum, Bonn2001 CIMETIÈRE MONUMENTAL (Kunst im öffentlichen
Raum), Blochplatz-Bunker, Berlin
VOUS SORTEZ DU SECTEUR (mit Franz John),Kunstverein Köln rechtsrheinisch, Köln
2002 LE BAZAR DE L'ART MODERNE (Künstlerbuch),
Salon Verlag, Köln
DU BAZAR MODERNE, Ausstellungsraum
Jürgen Bahr, Köln
ACCROCHAGE (mit Pascale Marthine Tayou),
Galerie Peter Herrmann, Berlin

GRUPPENAUSSTELLUNGEN (Auswahl)

2000 ATELIERHAUS, Künstlerforum, Bonn

2001 © im Schloss Kromsdorf bei Weimar und
© Galerie 2yk, BerlinBERLINER KONFERENZ, Galerie Peter Herrmann, Berlin
STELLA STARLIGHTS, Galerie Stella a., Berlin

2002 © im Projektraum Kampl, Berlin

Susu Gruneberg

GRAUSAME SCHÖNHEIT | 20

ABGEBILDETE ARBEITEN:

GRAUSAME SCHÖNHEIT, live-aktion, Stettin**EXPLODIERENDE ALPENVEILCHEN**,

Videoinstallation, Vierraden, Stettin, Berlin

SCHLACHTFELDER,

Fotografien, Berlin

fotografische Arbeiten und Videoinstallationen,
vertreten in Einzel - und Gruppenausstellungen
sowie in interdisziplinären Kunstprojekten.

1957 geb. in Hannover, lebt und arbeitet in Berlin.
Studium und Meisterschülerin an der Hochschule
der Künste, Berlin.

Seit '84 Videos und Filme mit Vestivalbeteiligung
in Amsterdam, Berlin, Brüssel, Hamburg, Köln,
Oberhausen, San Francisco

fotografische Arbeiten und Videoinstallationen,
vertreten in Einzel - und Gruppenausstellungen
sowie in interdisziplinären Kunstprojekten.

++Kooperation PRIVAT

NATURIMPLANTAT II | 22

ABGEBILDETE ARBEIT:

NATURIMPLANTAT II

++Jörg Finus

1967 geboren in Stuttgart
1998 Meisterschüler HdK Berlin

++Torsten Hennig

1966 geboren in Berlin
1998 Meisterschüler HdK Berlin

++AUSSTELLUNGEN Kooperation PRIVAT: (Auswahl)

1998 „VOID“, gallery unfinished, New York
2000 „INSIDE / OUT“, Parkhausgalerie, Berlin
2001 „PRIVAT“, Kunstraum Düsseldorf
2001 „FAMILIENBILD“, NGBK, Berlin
2002 „PARK“, VILLA MERKEL, Bahnwärterhaus, Esslingen

2002 „DIORAMA III (livingroom)“, Projektgalerie
M. Kampl, Berlin

2002 „SUB-URBAN“, loop-raum für aktuelle Kunst, Berlin

++Stipendien:

1995 Arbeitsstipendium an der Universidad de
Barcelona

1999 Aufenthaltsstipendium Stiftung Starke
2000 Arbeitsstipendium des Landes Schleswig-
Holstein

2001 „Bahnwärter“, Stipendium der Stadt
Esslingen

Johannes Legien

BLICK NACH GEGENÜBER | 24

ABGEBILDETE ARBEIT:

BLICK NACH GEGENÜBER

Instruction Vierraden, Fotografie, Tableau
ballonevent oder | odra 2002, Grenzüberfahrt mit Ballonen

1969 geboren in Sindelfingen, lebt, arbeitet in Hamburg
'92-01 HfBK Hamburg, UNI Hamburg
1998 Aufbau der Agentur LegienPR Hamburg

AUSSTELLUNGEN UND PROJEKTE

1990 'KONZENTRATION ALS EIGENES SEHEN'
GiPS-Galerie Sindelfingen
1992 HAMBURG VEDDEL - STADT IM HAFEN,
GAL HH - Mitte
BILDERWAND - UND PROJEKTION,
Installation zum Krieg in Jugoslawien, Uni Hamburg
1993 FOTOGRAFIE UND ÖFFENTLICHER RAUM, Textplakat

1994 Analyse der Wechselwirkung von BILD - UND SPRACHE
1996 REFLEKTION DER RAHMENARCHITEKTUR:
Durchgang Kasernentor Graf-Goltz Kaserne Hamburg
'95-'02 MEDIUM BALLONWERBUNG,
Fotodokumentationen, Reflektionen und PR
2002 BALLONEVENT ODER | Odra 2002,
erste realisierte Oderquerung mit Heissluftballonen
- Blickachse und Grenzbegegnung

web: www.LegienPR.de | www.ballonwerbung.de

Monika Maria Matraszek

DIALOG | 26

ABGEBILDETE ARBEIT:

DIALOG

Videoinstallationen, Fotografie, Objekte, Text

1970 geboren in Łódź, Polen, lebt in Frankreich
1998 Ausbildung an der Ecole supérieure des Arts
Décoratifs in Strasbourg.
Verleihung des Diplôme Nationale Supérieur
d'Expression Plastique (DNSEP)
1998 PREISE PFLIMLIN
Zusammenarbeit mit der ASSOZIATION
APOLONIA, Europäischer künstlerischer Austausch
(Artikel für SEECAN Südosteuropäisches Netzwerk
für zeitgenössische Kunst), Strasbourg und dem
Kunstmagazin ARTeon (Artikel über die
französische zeitgenössische Kunst) Polen.
Teilnahme an den KONFERENZEN ÜBER
KUNSTJOURNALISMUS an der Ecole supérieure
des Arts Décoratifs, Espace Apollonia, Strasbourg.

Teilnahme am Forum 2001 „ARTISTIC MOBILITY
IN A MULTI-CULTURAL EUROPE“, Thessaloniki,
Griechenland.
seit '02 ZUSAMMENARBEIT MIT DEM KUNSTMAGAZIN
MARE ARTICUM (Artikel über zeitgenössische Kunst).
Mitglied des CEAACA (Europäisches Zentrum für
Mitarbeiter an künstlerischen Werken), Strasbourg.

mail: Monikamatraszek@aol.com

Ralf Michna

AMFILADA | 28

ABGEBILDETE ARBEIT:

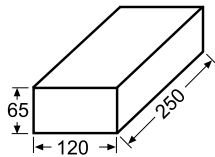
AMFILADA

Amfilada, s/w Foto, 37 x 25 cm, 2002

Amfilada (Schamott), C-Print, 23 x 37 cm, 2002

1963 geboren, lebt und arbeitet in Berlin

Klinker

AUSSTELLUNGEN (Auswahl)

1993 URS LÜTHI PRESENTS., Galerie Beckers, Darmstadt (G)
Werkstücke, Dock4, Kassel (E)

1994 AD LIBITUM, Kasseler Kunstverein (G/K)

1995 ROMANTISCHE STRATEGIEN, G. Beckers, Darmstadt (G)

1996 EXCERPTS, Kommunale Galerie Darmstadt (E/K)

1997 SIX SENSES OF A, Galerie Zellberg, Berlin (E)

2000 BACK TO KASSEL, Kasseler Kunstverein (G)

VISUELLE POESIE, Kreissparkasse Köthen (G/K)

2002 FIESTA / AUGUSTSTRASSE, Projektraum Kampl, Berlin (E)

web: www.monier.de | www.MHM-Berlin.de

Arkadiusz Polewka

ASSIMILATION | 30

ABGEBILDETE ARBEIT:

ASSIMILATION

Tabakfabrik Vierraden 2002

1966 geboren in Stettin, Polen

1992 Architekturstudium an der Abteilung für Baukunst
und Architektur der Technischen Hochschule Stettin1992 Beginn eines Studiums an der Academy of Fine Arts
in Wrocław1995 Assistant Professor am Institut für Architektur und
Stadtplanung der Technischen Hochschule StettinTeilnahme an einer Reihe von
ARCHITEKTURWETTBEWERBEN und
ARCHITEKTURAUSSTELLUNGEN.Teilnahme an interdisziplinären GRUPPEN - UND
EINZELAUSSTELLUNGEN in Bydgoszcz,
Paris, Stettin, Warschau

ODER

IMPRESSUM

Herausgeber:
kunstbauwerk e.V.

Schwedter Str. 19
16306 Vierraden
Tel / Fax: 03332 / 83 83 50
Berlin 030 / 44 65 21 50
www.kunstbauwerk.de

Projektleitung:
Klaus Hirsch

Kuratoren:
Agata Zbylut, Szczecin
Patrick Huber, Ulf Wetzka, Berlin

Grafik und Layout:
Simone Schaefer, Johannes Legien -
LegienPR Hamburg
www.legienpr.de

Übersetzer:
Marzena Debska-Buddenhagen
S 9 - Marek Laksa
S 10 - Sergej Horovitz
S 12 - Zbigniew Wendt

Photographie, Bildnachweis:
S 6, 9, 16-17, 37, 38, 40 - Johannes Legien,
S 11 - Archiv der Galerie Amfilada PM - PCE
S 17 Mitte - Ralf Michna, S 38 - Simone Schaefer
Doppelseiten - die KünstlerInnen

Druck:
XPRESS, Stettin

Erschienen im Verlag Kunstfabrik am Flutgraben, Auflage 500
ISBN (2yk): 3-9808580-1-4

ODRA

STOPKA REDAKCYJNA

Wydawca:
kunstbauwerk e.V.

Schwedter Straße 19
D - 16306 Vierraden
Tel./Fax: 0049 3332 / 83 83 50
Berlin: 0049 30 / 44 65 21 50
www.kunstbauwerk.de

Kierownictwo projektu:
Klaus Hirsch

Kuratorzy:
Agata Zbylut, Szczecin
Patrick Huber, Ulf Wetzka, Berlin

Grafika i szata zewnętrzna:
Simone Schaefer, Johannes Legien -
LegienPR Hamburg
www.legienpr.de

Tłumaczenie:
Marzena Debska-Buddenhagen
Str 9 - Marek Laksa
S 10 - Sergej Horovitz
Str 12 - Zbigniew Wendt

Zdjęcia:
Str 6, 9, 16-17, 37, 38, 40 - Johannes Legien,
S 11 - Archiwum Galeri Amfilada PM - PCE
Str 17 pośrodku - Ralf Michna, Str 38 - Simone Schaefer
podwójne strony - Artyści

Drukarnia:
XPRESS, Szczecin

Nakład 500, Wydane przez Kunstfabrik am Flutgraben
ISBN (2yk): 3-9808580-1-4

